

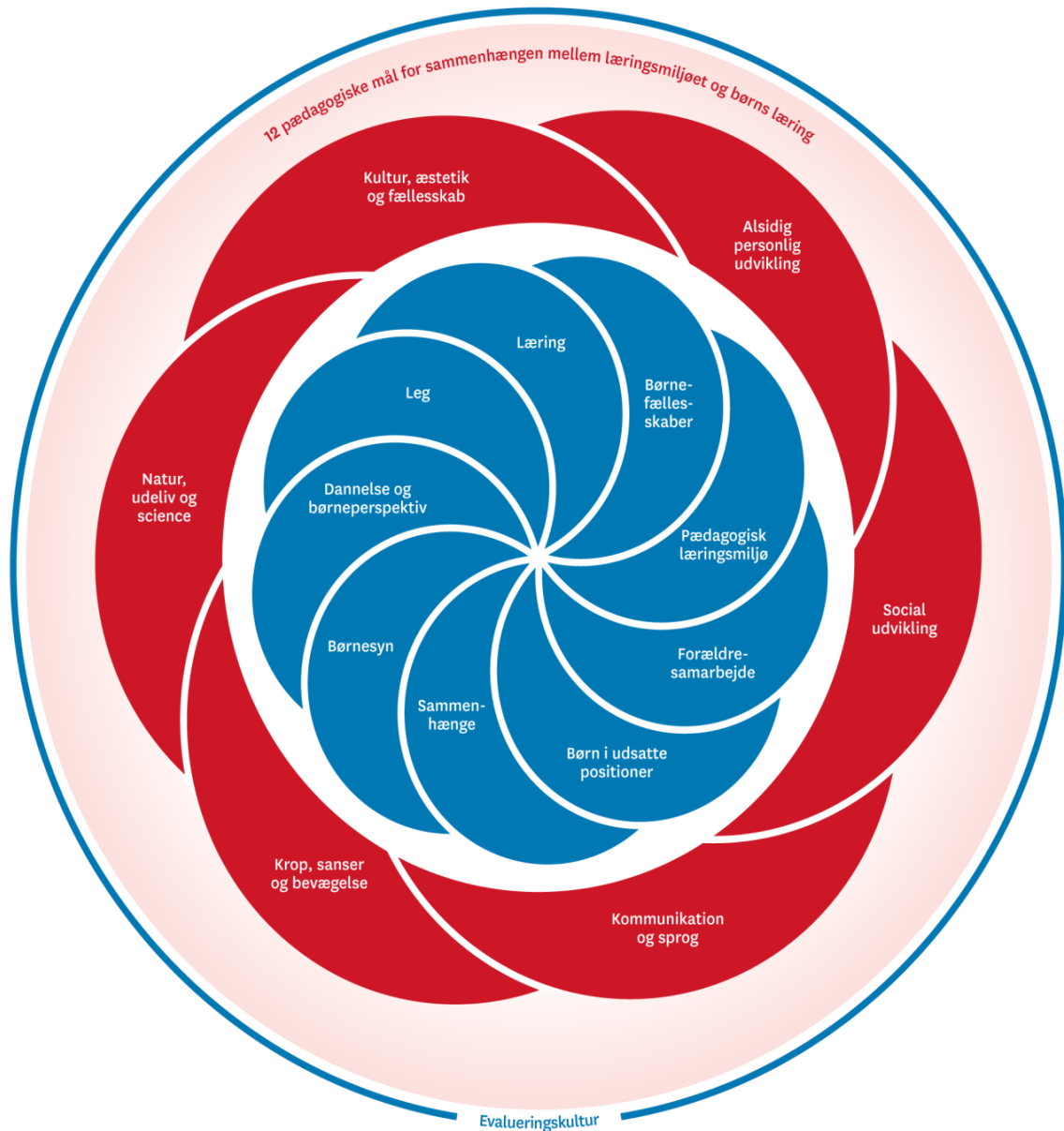

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Elverhøj

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede](#)

[pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.](#)

Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Elverhøj er beliggende i Holte centrum, tæt på Rude Skov, Vejlesøen, og s- togs stationen. Børnene i Elverhøj kommer primært fra nærområdet og huset er en mindre institution, normeret til hhv. 20 vuggestuebørn og 34 børnehavebørn.

Troldungestuen har de 12 yngste vuggestuebørn, Skovtroldene har de 8 ældste vuggestuebørn og Børnehavebørnene er tildelt en primærvoksen på enten Nisse- eller Alfestuen.

Børnehavebørnene er altid minimum delt i tre grupper i løbet af dagen. Når vi spiser frokost og eftermiddagsmad spiser vi også i tre grupper. I de pædagogiske aktiviteter deles børnene også i mindre grupper, således at alle børn oplever læring specificeret deres målgruppe.

I 2016 havde vi et forløb med Susanne Staffeldt om læringsmiljøer (både fysisk og pædagogisk). Det betyder at hvert rum i børnehuset har sin læringsmæssige funktion. Eksempelvis har vi et LEGO-rum, hvor der er en masse LEGO, et LEGO-bord, som børn i alle aldre/ høj- der kan være ved enten stående eller siddende. Der er en LEGO-væg, således at man også kan bygge LEGO op ad væggen.

Udover indretningen har vi i personalegruppen defineret hvad læringsrummene skal bidrage med, og hvorledes positionering af de voksne skal være.

Ved denne ændrede pædagogiske praksis oplever vi at det både for det pædagogiske personale, men også for børnene er mere overskueligt, både ift. Den praktiske oprydning, men også at der er en klar holdning til hvad der kræver en voksenstyret aktivitet og hvilke aktiviteter børnene selv kan indgå med hinanden.

Vi planlægger for 1 år ad gangen. Fælles i huset planlægger vi de store projekter, herefter planlægges der stuemæssigt når vi nærmer os projektet, således at projektet er tilrettet børnenes målgruppe og nærmeste læringszone. Hele huset kører ofte de samme projekter samtidig, eksempelvis "idrætsuge", som vi havde i oktober måned. Dette gør at hele huset emmer af det samme emne og børnene syntes det er sjovt at se hvad eksempelvis vuggestuebørnene har lavet og omvendt selvfølgelig også.

I vores hus bruger vi udelivet rigtig meget. Der kan nævnes ugentlige ture i skoven (på den anden side af vejen) eller vores fantastiske naturlegeplads, hvor vi alle holder fælles bål dag om mandagen.

Pædagogisk læreplan

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Når man får en plads i Børnehuset Elverhøj får man tilsendt et velkomstbrev fra Daglig Leder ca. 1 måned før opstart. Herefter tager forældrene kontakt og aftaler et opstartsmøde, således at vi ved denne samtale får et kendskab til barnet og ikke mindst forældrene. De små vuggestuebørn må godt deltage ved samtalen, men er der samtale om et børnehavebarn, deltager barnet ikke, da barnet ikke skal opleve at vi taler ”hen over hovedet”. Desuden er det også vigtigt ved denne samtale at vi får et kendskab til eventuelle udfordringer samt tips og tricks som er gode at have kendskab til inden opstart.

Ved samtalen forventningsafstemmes også om hvordan forældrene og vi ser en optimal indkøring. Vi orienterer også om at forældresamarbejdet er afgørende for en god udvikling for barnet. Det afgørende i at forældrene kommer hvis de undrer sig om noget og at vi gør det samme.

Vi har planlagt en forældresamtale ca. om året, som tager udgangspunkt i dialogskemaet "hjernen og Hjertet", hvor både pædagogisk personale og forældre udfylder de samme spørgsmål. Samtalen tager udgangspunkt i disse spørgsmål og skaber en god dialog. Skulle der være behov for ekstra samtaler gør vi meget gerne dette, og så hurtigt som det kan lade sig gøre.

Når man nu har gået en del år i Børnehuset Elverhøj og vi sammen med forældrene vurderer at barnet er skoleparat, starter overgangen til skolen. Storgruppen (som de kommende skolebørn hedder) starter med skoleforberedende materiale "Filur" efter efterårsferien og det handler ikke om stave- færdigheder eller tal lære, men at udvikle nysgerrigheden og når denne er skabt kommer læringen helt af sig selv.

I dette sidste år har vi særlig fokus på sociale kompetencer. Disse burde være tillært på dette tidspunkt, men det er også her muligt at få sat en ekstra indsats ind, hvis behovet er der.

For at sikre at vi i løbet af året løbene evaluerer på vores pædagogiske faglighed i Elverhøj og den styrkede pædagogiske læreplans grundlæg og læreplanstemaer, har Elverhøj på en personalelærdag udarbejdet en årsplan.

Årsplanen er opdelt i 3 rubrikker:

Rubrik 1:

I rubrik 1 har vi hver måned på vores p-møder valgt at arbejde med evaluering af de pædagogiske grundlag. (Den blå del af blomsten: Læringsmiljø, forældresamarbejde, børneperspektivet, børnefællesskaber, leg, læring mm). Der laves skema til handling og referat af evalueringen.

Rubrik 2:

I rubrik 2 har vi inddelt året så vi i vores projekter kommer rundt om alle læreplanstemaerne. (Den røde del af blomsten: kommunikation og sprog, natur, udeliv og science, krop og bevægelse mm.) Der laves skema til handling til alle projekter i løbet af året og vi evaluerer og justerer løbene.

Rubrik 3:

Vigtige datoer og arrangementer på Søvej i løbet af året.

Både forældre og medarbejdere i Elverhøj har planen, så alle ved hvad vi arbejder med og har fokus på i løbet af året.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber havde vi på vores personalemøder i februar, marts, maj, august og november i år.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Alle børn i Børnehuset Elverhøj oplever at de voksne er der til at guide og støtte dem. I nogle situationer udvikler vi bedst børnene ved at gå bag dem (at støtte op), andre situationer går vi forrest (viser vejen), Vi kan også være guidende ved at gå ved siden af.

Selvom hverdagen i Elverhøj er meget struktureret og rutinepræget har vi også særlig fokus på at følge børnenes spor. Dette kan eksempelvis ske på en tur i skoven, hvor det pædagogiske formål har været "at se foråret spire" ved at løfte blade. Som regel myldrer det så frem med bænkebidere, og så følger vi børnenes spor hvis der er interesse og bygger huse til bænkebidere eller snakker om hvad bænkebidere fungerer i naturen eller hvad der nu er interesse for.

Desuden kan vi også koble barnets spor på et projekt, således at den interesse en dinosaur eksempelvis har, kan bruges som start til sprogforløb, hvor der skal rimes, så tager vi udgangspunkt i dinosauren.

Vi (det pædagogiske personale) anser det som vores ypperste opgave at have børn i udvikling og trivsel. Dette gøres ved at have et så solidt kendskab til barnet, således at vi sikrer at barnets nærmeste udviklingszone udvikles.

Stort set al læring foregår gennem leg (og sådan skal det også være). Børnene afspejler megen læring i legen. Det er her de bliver fortrolige med læringen. Et klassisk eksempel er hvis man har leget Tornerose med børnene. Når den voksenstyrede aktivitet er slut vil megen leg fortsat handle om Tornerose. Det kan være en direkte kopiering eller delelementer som bliver brugt i legen. Også i legen har det pædagogiske personale en vigtig rolle.

Nogle lege har brug for megen voksenstyring (som tidligere nævnt foran- bagved eller ved siden af), hvor andre lege har behov for mindre. Fælles for disse er dog at der altid er en voksen som har styr på legen og ved hvor legen er i sin udvikling og som kan skride ind ved behov. De næste to år vil hele område Holtes institutioner have legen som fokusområde. Det betyder at vi vil tænke legen ind i alle vores projekter og evaluere løbene på om hvor "gode" vi er til at lege i Elverhøj.

Pædagogisk læringsmiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Elverhøj er dagen delt op, så der er både er voksenstyrede planlagte aktiviteter, men i løbet af dagen er der også rutiner og leg. Vi har en tydelig struktur som gentager sig, for at skabe gennemsigtighed, genkendelse og stabile rammer for børn og voksne. Vi oplever når der er gennemsigtighed og struktur at det giver børnene en optimal mulighed for udvikling og trivsel.

Kl. 6:30-8:30: Modtagelse af børn og opsatte legemiljøer, som børnene selv eller med voksenstøtte indgår. Der er en vinkevoksen tilknyttet børnehavebørnene, således at det andet pædagogisk personale kan indgå i aktiviteter med de børn som er afleveret.

Kl. 8:30-9:15: Formiddagsmad (vuggestuen og mellemgruppen) og samling Kl. 9:30-11:30 Planlagte aktiviteter i mindre grupper.

Kl. 11:30-12:30 Frokost inkl. Håndvask. (vuggestuebørn spiser kl. ca. 11)

Kl. 12:30- 14:00 Sovebørn sover (vuggestuebørn puttes ca. 12), de andre børn er på legeplads.

Kl. 14-15: Eftermiddagsmad (frugt og brød)

Kl. 15-16:30 Børnene leger forskellige lege inde og ude.

Kl. 16-17: Vuggestuen og børnehaven er sammen enten ude eller inde.

Kl. 16:30-17: Fælles oprydning i huset. Alrummet er fortsat åbent til leg.

Læringsmiljøet er hele dagen i Elverhøj – under samlingerne, frokosten, i garderoben hvor børnene får tøj på, i de planlagte aktiviteter og i børnenes leg. Vi etablerer et pædagogisk læringsmiljø i de daglige rutiner, ved at tale med barnet, mens det for eksempel får skiftet ble, tager tøj på, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling og at barnet støttes i selvhjulpenhed ved at tage flyverdragten på selv. Vi lærer vores børn at tage hensyn til andre ved frokosten og hjælpe til ved borddækningen, som en del af arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling mv. I vores dagligdag stiller vi hele tiden alderssvarende krav til barnet. Vi arbejder med zonen for nærmeste udvikling, som betyder, at det barnet kan i dag med voksenstøtte, kan det i morgen selvstændigt. Zonen for nærmeste udvikling bruger vi i de daglige rutiner og når vi skal sætte lærings aktiviteter i gang, så aktiviteten/legen er alderssvarende til barnets udvikling og kunnen. Vi udfordrer gerne barnet, men aldrig så det bliver for svært for barnet, da dette kan medføre at barnet mister interessen og føler sig mindre værd. Vi har fokus på hvor vi i læringsmiljøet placerer os i forhold til barnet.

- Vi går foran barnet. Her er de voksne deltagende - og instruerer barnet og lærer fra os. Vi bruger her os selv til at vise barnet hvordan man gør.
- Vi går ved siden af barnet. Personalet observerer og er støttende i at barnet selv prøver.
- Vi går bagved barnet. Personalet observerer børnene i baggrunden, men assisterer løbende, giver idéer, remedier og mægler, griber ind og støtter op ved en konflikt, hvis dette er nødvendigt.

Samarbejde med forældre om børns læring

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et godt samarbejde mellem forældre og pædagoger er en af de vigtigste faktorer for, at barnet oplever sin tid i vuggestuen eller børnehaven som positiv og tryk. Vi ser vores forældre som en ressource og vores samarbejde som det vigtigste for at skabe et trykt børnemiljø, hvor der er mulighed for læring og udvikling.

Pædagogerne og forældrene i børnehuset Elverhøj har hver især en unik viden om, hvordan barnet trives, udvikler sig og lærer, som det gavner barnet, at vi deler - både når barnet bliver kørt ind i daginstitution, men også løbende gennem barnets tid i daginstitution. Det handler om at vi sammen er nysgerrige på, hvad der er vigtigt for barnet, en nysgerrighed, som forældre og personale kan tage udgangspunkt i, når de fx arbejder med at understøtte barnets læring, udvikling og trivsel. Det kan også handle om, at tale sammen om eventuelle udfordringer, som barnet har i hjemmet eller i institutionen, som det er vigtigt, man tager sig af i fællesskab. Når vi deler vores viden, er det med til at give barnet en sammenhængende hverdag, der skaber tryk og trivsel.

I Elverhøj lægger vi meget vægt på den daglige dialog ved aflevering eller afhentning. Det er her vi prioriterer dagligdags kommunikation som indeholder praktisk information. Dette kan omhandle afslutning af ble eller sutter eller en oplevelse barnet har haft i løbet af dagen.

Ved større emner om barnets trivsel eller udfordringer tager vi hurtigst muligt et møde med forældrene, således at vi fælles kan lave en plan for det videre forløb.

Evaluering af forældresamarbejdet i Elverhøj skete på vores personalemøder i september og oktober og har også været et punkt på dagsorden på vores forældrerådsmøde.

Børn i udsatte positioner

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Elverhøj er der plads til alle børns forskelligheder. Børn har forskellige forudsætninger, som personalet tænker ind i praksis. Det kan være at et barns forældre er ved at blive skilt, således at barnet er særligt sensitivt, mor eller far er ude at rejse eller andre livsvilkår, der gør at et barn er i en udsat position.

Dette tages der højde for når vi planlægger og udfører den pædagogiske praksis. Vi skal sikre os at vores praksis inkluderer alle. Også her er et nært forældresamarbejde vigtigt, således at barnet oplever en tryghed.

Evalueret på personalemødet i november.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Gennem forløbet helt fra vuggestuen arbejder vi bevidst med at udvikle barnets selvhjulpenhed, således at vi sikrer at barnet kan mest muligt selv. Det sidste år i børnehaven arbejder vi bevidst med skolestart. Gruppen inddrages i mindre grupper og der laves ugentligt forløb med FILUR, som er et forberedende skolemateriale. Desuden tilgodeser vores pædagogiske opdeling af børnene rigtig fint, da de er aldersopdelte og man derfor kan planlægge aktiviteterne specielt efter denne gruppe. Det kan være at der er et særligt behov for fokus på at kunne modtage en kollektiv besked, trafiksikkerhed, at være en god ven- forløb eller andet.

Desuden har vi i Område Holte (som vores institution er en del af) et årligt forløb med Ask & Livmateriale. Materialet er udviklet med særlig fokus på at styrke den gode overgang til skolelivet. Vi deltager i fællesprojekter løbene i område Holte, hvor vi mødes med de andre børnehuses store gruppe børn. Ask og Liv er et materiale der bruges også i skoleregi og derfor har børnene et fælles tredje når de starter i SFO/skole.

I månederne før opstart til skole har overgangssamtaler med skolerne med forældrenes samtykke. Så skolen kender lidt til de børn de skal modtage i SFO'en det kommende år.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi er så heldige at vores institution ligger i naturskønne omgivelser. Vi har skoven og Vejlesø et stenkast fra vores hus og dette nyder vi godt af. Vi bruger naturen, søen og skoven som et læringsmiljø og så bruger vi ofte kommunens naturvejleder, som bor i Kultur- og naturhuset ved Dronninggårdskolen. Hun tilbyder også læringsforløb om naturen og udfordre område Holtes børn med kreative aktiviteter og teater- og musik forløb.

Vi bruger også det lokale bibliotek og biografen "Reprisen", som vi besøger en gang om måneden fra oktober til april. Vi tager i teateret og på ture, hvis det giver mening i forhold til det pædagogiske forløb vi er i gang med og en spontan tur til vandet en varm sommerdag, bliver det da også til.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Som tidligere skrevet gennemgik vi i 2016/17 en større ændring af indretning i huset. Huset er nu indrettet ift. Børnenes udvikling, således at det fordrer læring og nærmeste udviklingszone.

Desuden er det pædagogiske personales positionering blevet mere tydelig, da huset ikke fungerer optimalt hvis denne ikke tilgodeses.

Vi er meget opmærksomme på udviklingen af børnemiljøet i huset og til tider rykker vi rundt på møblerne, eller fjerner/ tilføjer aktiviteter således at det imødekommer børnenes behov.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

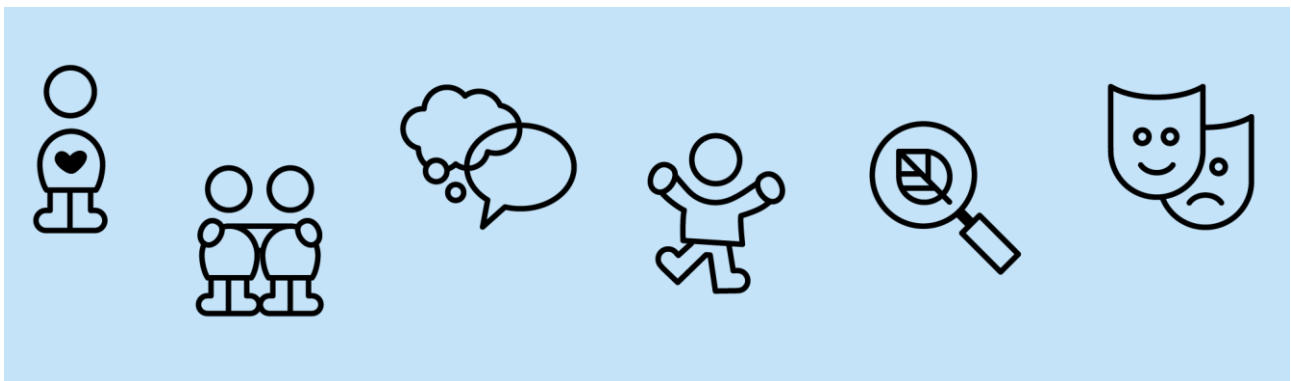
For at sikre at udførelsen af de 6 læreplanskompetencer kommer i spil i hverdagen, er organisering og struktur en vigtig del af forarbejdet. Der bliver i Elverhøj lagt vægt på at der er tid til at arbejde med planlægningen og udarbejdelsen af mål og tid til at evaluere på forløbet efterfølgende. Målene indarbejdes i de pædagogiske aktiviteter og projekter og til evaluering bruger vi EVP-kortene og Skema til handling.

Vi ved, at børn bedst udvikler sig gennem ro, eftertænksomhed og fordybelse og gerne i små grupper. Vi arbejder derfor meget målrettet med at strukturere aktiviteter og ture i mindre børnegrupper.

Børn lærer ved efterligning af andre børn og voksne og ved aktivt at være sammen med andre børn og voksne. Vi lægger derfor stor vægt på gensidig respekt mellem børn og voksne og at udvekslingstonen skal være anerkendende og stemningen lys og præget af flowoplevelse.

Vi arbejder med børnenes medbestemmelse dvs. følger de ideer der opstår i børnegrupperne og som børnene interesserer sig for i øjeblikket. Vi bruger det barnet er optaget af som afsæt for at understøtte barnets læring, nysgerrighed og lyst til at udforske verden. Der vægtes derfor fleksibilitet i den daglige planlægning.

Vi har også fokus på husets læringsmiljøer. Hvad har barnet behov for at lære? Tilbyder huset det? Skal vi lave om på noget i huset, så vi kan understøtte barnets læring bedre? Vi snakker og reflekterer over hvornår der opstår læringsmuligheder og om hvordan vi udnytter dem. At se barnets udvikling handler om at se, anerkende og forstå det enkelte barn ved at være opmærksom på, hvor barnet er i sin udvikling og hvad barnet har behov for.

Alsidig personlig udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Når vi i Elverhøj evaluerer hverdagen, fremgår det tydeligt at vi understøtter barnets alsidige udvikling. I det alle børn udfordres og får den støtte der er behov for, til at finde modet og viljen til de mange forsøg der skal til, før det lykkes. Der er mange områder i barnets hverdag, hvor der skal findes mod til at gøre, men de finder det (støttet af det pædagogiske personale) og det lykkes. Det giver glæde og begejstring og mod til at prøve nyt.

Sidst evalueret i januar.

Social udvikling

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Fællesskaberne er vigtige i Elverhøj. Vi italesætter fællesskabet, hjælper børn sammen ved at italesætte børnene overfor hinanden, men også gennem planlagte forløb med gruppeopdeling etc. (skabe en fælles opmærksomhed).

- Ved ture ud af huset med blandede grupper, holder de store børn de mindre børn i hånden.
- Fællessamling om fredagen, hvor vi er sammen på kryds og tværs i fælles leg, sang og krop og bevægelse.

Social udvikling sker lige fra vuggestuestart og fortsætter resten af livet.

I Elverhøj sikrer vi en tryk ramme ved at have faste rutiner i hverdagen, således at børnene kan bruge deres ressourcer på at indgå og være i udviklende relationer.

Den voksnes rolle i denne udvikling er vi særligt opmærksomme på, således at vi har et indgående kendskab til barnet, så vi herfor kan understøtte både leg og social udvikling. Vi er opmærksomme på at udvikling skal ske i barnets tempo, men stadig være opmærksomme på at udviklingen sker løbende og at denne udfordres med pædagogiske handlinger, som gør at barnet føler sig sikker, men også danner erfaring, således at man bedre kan indgå næste gang. Ligesom læringen om at øve sig går igen for social udvikling. Nogle gange ser vi at et barn rigtig gerne vil et andet barn, men det kan være svært at etablere kontakten. Her går vi ind som pædagogisk personale og agerer det fælles tredje, således at kontakten kan opstå og børnene kan "se" hinanden.

Kommunikation og sprog

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske personale er opmærksomme på det sproglige i henhold til den aldersgruppe de er sammen med. I vuggestuen er det rigtig vigtigt at det pædagogiske personale er opmærksomme på at italesætte ting og sætte ord på barnets intentioner og handlinger.

Dette kan eksempelvis ske når der spises mad og barnet rækker ud efter vandet. Her italesætter det pædagogiske personale "du vil gerne have vand" og afventer barnets svar. Ved mindre børn sættes der "bare" ord på- "vand". Det er igen vigtigt at det pædagogiske personale vælger barnets udviklings- trin, således at man udvikler sproget og hverken kræver for lidt eller for meget.

Det samme gør sig gældende i børnehaven. Her handler kommunikationen rigtig meget om andre behov. Her er det sociale mere i spil ift. kommunikation i legerelationer, grænsesætning, historiefortælling etc. Også her støtter vi barnet lige der hvor han/ hun befinder sig og dette gøres som tidligere nævnt ved enten at "gå foran", "ved siden af" eller "bagved".

Vi arbejder med børnenes sprog gennem rytmik, musik og sang og på stuerne tilbydes alle børn læsning, pædagogiske spil der styrker sproget og der er fokus på den daglige dialog som barn/voksen har sammen. Fra en undervisningstone til en udvekslingstone. Vi kan ud fra huset sprogvurderinger se at vi er rigtige dygtige til at stimulere børnenes sprog og at vores børn scorer rigtig højt i deres vurderinger. Vi har haft børn med sproglige udfordringer. Deres sproglige udfordringer var udtale af enkelte lyde, dette har vi fået hjælp af fra institutionens logopæd til at arbejde med. Vi bruger Rambølls sprogvurderinger "Hjertet og Hjernen", samt

evalueringsmateriale, da det er rigtig godt til at vurdere om barnet er aldersvarende eller om der er enkelte steder vi skal have ekstra fokus. I november måned har vi haft besøg af vores sprogkonsulent der har holdt et oplæg om "sprog i samspil". Efterfølgende har vi på vores stuemøder arbejdet videre med hvordan vi bruger sproget i relationen med barnet.

Vi evaluerer løbende via af sprogvurderinger og dialogprofiler, og tilrettelægger forløb hvis det er nødvendigt for barnet.

Krop, sanser og bevægelse

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Elverhøj understøtter vi det individuelle barns behov for at lære sin egen krop at kende. Eksempelvis kan fortælles at indretningen i vuggestuen understøtter børnenes behov for fysisk udfoldelse gennem tumlemadrasser, specialkonstrueret legeredskaber til at klatre, balancere på og ikke mindst de sansebaner som det pædagogiske personale laver sammen med børnene.

Desuden sker dette også gennem aktiviteter hvor børnene føler, smager og lugter til de forskellige materialer. Og ikke mindst måltidet har jo også en stor indflydelse ift. De forskellige sanser.

Selvom det er vigtigt at barnet udforsker sin motorik er det også vigtigt at barnet lærer at finde ro. Det gør vi ved at læse, tegne, spille spil eller har "skildpaddetid", hvor vi slapper af på madrasser og høre historie eller stille musik. I børnehaven arbejdes der rigtig meget med fin- og grovmotorik. Dette sker gennem kreative projekter, hvor strengen eller øjet skal være et bestemt sted. Det er også her vi øver at koordinere således at man kan klippe efter en streg på et papir. Også her er der megen læring og al begyndelse er svær, men med støtte og hjælp lærer vi det alle.

Igen laves der også planlagte aktiviteter med forhindringsbaner etc. Inde i huset. Desuden har vi en fantastisk legeplads, som er motorisk dejligt udfordrende. Der er en stor stejl bakke man skal ned af, eller man kan bruge trapperne Der er træbjælker man kan gå på line på, ja det er faktisk kun fantasien som kan sætte begrænsninger og hvis det sker er der nogle fantastisk gode medarbejdere, som ser legepladsen fra en ny vinkel og tilrettelægger en ny aktivitet.

I 2022 og 2023 har område Holtes fælles fokusområde været "krop og bevægelse". Vi har derfor haft ekstra fokus på dette i vores hverdag. Personalet har fået undervisning og oplæg, vi har holdt læringsfestival med de andre institutioner i område Holte, hvor vi har delt vores erfaringer og viden, og holdt fælles idrætsdage og projekter. I juni måned og uge 41 har vi haft Krop og bevægelsesuge og vi har på vores personalemøde i januar, april og maj evalueret på læreplanstemaet "Krop og bevægelse".

Natur, udeliv og science

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som tidligere skrevet følger vi børnenes spor, eksempelvis hvis vi er i skoven for at se foråret spire, men følger børnenes spor med bænkebidere. Dette understøtter nysgerrigheden hos børnene og det er her vigtigt at vi som pædagogisk personale er opmærksomme på at sætte viden på de nysgerrige spørgsmål børnene har.

Dette gøres gennem verbal kommunikation, men kan også gøres gennem digitale værktøjer, hvor vi sammen kan søge fælles viden.

Når vi er i naturen er vi opmærksomme på vores påvirkning af børnene. Dette betyder helt konkret at hvis vi som rollemodeller samler skrald op som ligger på gaden og i skoven, vil børnene også gøre det. Vi har haft mange gode snakke med alle børn (fra vuggestue til førskolebørn) om hvorfor man ikke må smide skrald i naturen. Vi har haft eksperimenter om hvor hurtigt skrald forgår (eller ikke). Vi har haft forløb med naturvejlederen om hvad der sker med dyrelivet i skoven, når der ligger skrald og børnene får hermed en forståelse af hvilke konsekvenser skrald har i naturen.

I maj og oktober har vores projekter omhandlet Natur, udeliv og science og vi har inden, under og efter vores projekter brugt skema til handling og evalueret på vores praksis og børnenes interesse mm. for emnet.

Kultur, æstetik og fællesskab

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi understøtter kultur, æstetik og fællesskab gennem planlagte aktiviteter. Efterfølgende ses de indtryk/ input som børnene har fået gennem deres frie leg.

Her er vi opmærksomme på børnenes individuelle behov ift. Dialogen med hinanden og støtter i det omfang der er behov.

Vi har megen dialog i huset og som oftest deltager en del børn eller de kommer til og ytrer deres holdning. Det er her det pædagogiske personale skal være opmærksomme på at børnene kommer med forskellige holdninger og at der, som regel, ikke er noget som er rigtigt og forkert og børnene skal lære at selvom vi er forskellige og gør tingene forskelligt, så er det alt sammen lige rigtigt. Og sidstnævnte er hvad børnene skal lære, nemlig at vi gør alting forskelligt og at verden ikke er "sort-hvid".

Evalueringskultur

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

I Børnehuset Elverhøj har vi valgt at arbejde med faglige didaktiske refleksioner og evalueringer, der har til formål at gøre os bedre til at forstå vores egen praksis og de læringsmiljøer vi tilbyder børnegruppen. Vi vil med en evalueringskultur reflektere over forskellige alternativer og mulige løsninger igennem en planlægningssituation, som f.eks. vores læringsmiljøer, på legen, læringsmiljøer i hverdagssituationer mm. Vi vil med en evalueringskultur blive bedre til at sætte ord på det vi gør og hvorfor vi vælger at gøre som vi gør. Vi skal gennem den nye viden skabe forbindelse med teori og praksis.

Vi har i Elverhøj valgt at arbejde med evalueringsredskabet "Skema til handling" og så bruger vi løbene EVP-postkortene på vores personalemøder til en faglig diskussion om fokusområdet. Vi har valgt at arbejde ud fra et årshjul, så vi sikre os at vi løbene får evalueret på vores praksis. Vi har fokus på husets læringsmiljøer og inddragelse af børneperspektivet i form af samtaler og observationer i vores evaluering, så Elverhøjs børnegruppe også bliver en del af vores evalueringskultur.